

Asker
kommune

Handlingsprogram 2024-2027

Kommunedirektørens forslag

24. oktober 2023

Vi har fått til mye i første periode

- Gjennomsnittlig befolkningsvekst på 1,2 prosent
- Vekst i antall arbeidsplasser på 3,6 prosent.
- Etablert snart 8 nye innbyggertorg som sikrer tjenester nær der innbyggerne bor.
- Heltidskultur – gjennomsnittlig stillingsstørrelse økt til 82,3 prosent.
- Gjennomsnittlig netto driftsresultat på 3,1 prosent.
- Driftsbudsjettet er styrket med 760 mill. kroner i perioden 2020-2023.
- Gjennomført omstilling og effektivisering på til sammen 190 mill. kroner i perioden 2020-2023.

4-årsrapport 2020-2023

FNs BÆREKRAFTSMÅL

**En robust og bærekraftig økonomi er avgjørende
for å kunne opprettholde og videreutvikle
tjenestetilbudet til innbyggerne**

Kommuneloven

- Forsvarlig økonomiforvaltning – ivareta økonomisk handleevne over tid
- Budsjettet må være realistisk og i balanse
- Kommunen har fire handlingsregler for økonomistyring

Årsprognose 2023 – status per 2. tertialrapport

- Samlet årsprognose – **merforbruk på 56,7 mill. kroner** i 2023. Dette inkluderer:
 - 87 mill. kroner i merforbruk for tjenesteområdene.
 - 30,3 mill. kroner i merinntekt på utbytte og renteinntekter
- **Hovedårsaker merforbruk**
 - Kraftig prisvekst
 - Økte utgifter på velferdsområdet
 - Lavere inntekter på selvkostområdene

- **Skatteinntekter:** Vekst på 2,2 prosent hittil i år, sammenlignet med fjoråret.
- **Energifondet:** Økt med 115 mill. kroner hittil i år. Årsbudsjettet er 72,5 mill. kroner.

- **Manglende kompensasjon av prisvekst i 2022** har effekt i 2023 og fremover.
- Kun **1/3 av utgiftsveksten ble kompensert** i revidert nasjonalbudsjett.

Statsbudsjettet 6. oktober

Foto: Jan Wanggaard

Økonomiske rammer – statsbudsjettet 2024

- **Frie inntekter kommunesektoren:** 6,4 mrd. kroner
 - **Demografi- og pensjonskostnader:** 5,9 mrd. kroner
 - **Lavere makspris i barnehage** fra 1. august 2024
 - **Psykisk helse og rus,** 150 mill. kroner
 - **Helsestasjon/skolehelsetjeneste,** 40 mill. kroner
 - Dette gir i utgangspunktet et **negativt handlingsrom.**
-
- Regjeringen vil legge fram en **helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene** i en egen melding til stortinget våren 2024.
 - Det tas sikte på at nytt inntektssystem får **virkning fra og med 2025.**

Prop. 1 S

(2023–2024)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2024

Statsbudsjettet

Kommunal deflator – statsbudsjettet 2024

	Anslag 2023	Anslag 2024
Deflator	4,5 %	4,3 %
Lønnsvekst	5,4 %	4,9 %
Prisvekst	3,2 %	3,4 %

Andre legger til grunn en høyere prisvekst for 2024 (prognose pr. september):

- Statistisk sentralbyrå: 4,0 %
- Sentralbanken: 4,8 %

Økonomiplan 2024-2027

Foto: Jan Wanggaard

Nøkkeltall for budsjett 2024

Årsverk	Ca. 6 500
Brutto driftsinntekter	9,7 mrd.
Omstilling	120 mill.
Netto driftsresultat	74,5 mill.
Disposisjonsfond	1,1 mrd.
Avkastning energifond	80 mill.
Lånegjeld	9,8 mrd.
Gjeldsgrad	103 %
Budsjettrente	4,2 %

Vi påvirkes av en usikker situasjon

- **Krigen i Ukraina** – økt behov for **bosetting av flyktninger**
- **Økte pensjonskostnader**
- **Usikker prisutvikling**
- **Finansmarkedene** - usikkerhet mht. inntekter
- Fortsatt **høy lånegjeld** i perioden 2024-2027
- **Store rente- og avdragsutgifter** som belaster driftsbudsjettet
- **Lavere skatteinntekter**

Utflyttinger

Asker kommune mister over 60 mill. kroner årlig i skatteinntekter som følge av utflyttinger fra kommunen.

De 22 nordmennene som har flyttet til Sveits i år har betalt 0,5 mrd. kroner i skatt årlig.

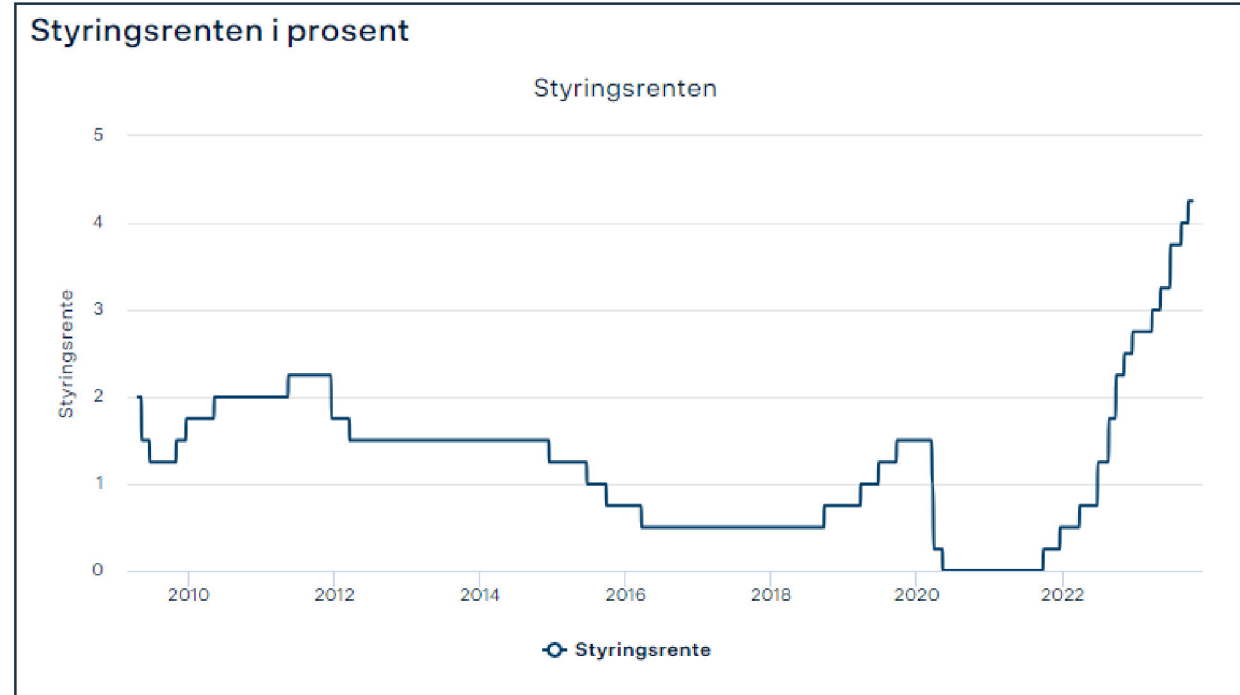
Pensjonsutgifter

- Kommunesektorens pensjonskostnader er betydelige.
- Statsbudsjettet for 2024 – Asker får økte frie inntekter til pensjon er på omkring **30 mill. kroner**.
- **Beregnete prognoser** fra pensjonsleverandørene viser en økning i pensjonskostnadene fra 2023 til 2024 på **105 mill. kroner** (24 prosent).
- **Asker har i 2021 og 2022 benyttet premiefond** til å dekke deler av pensjonspremien. **Denne muligheten foreligger ikke i 2023**, da vi ikke lenger har tilstrekkelige fondsmidler.
- Asker har et **akkumulert premieavvik på 646 mill. kroner** som skal utgiftsføres de neste 7 årene.

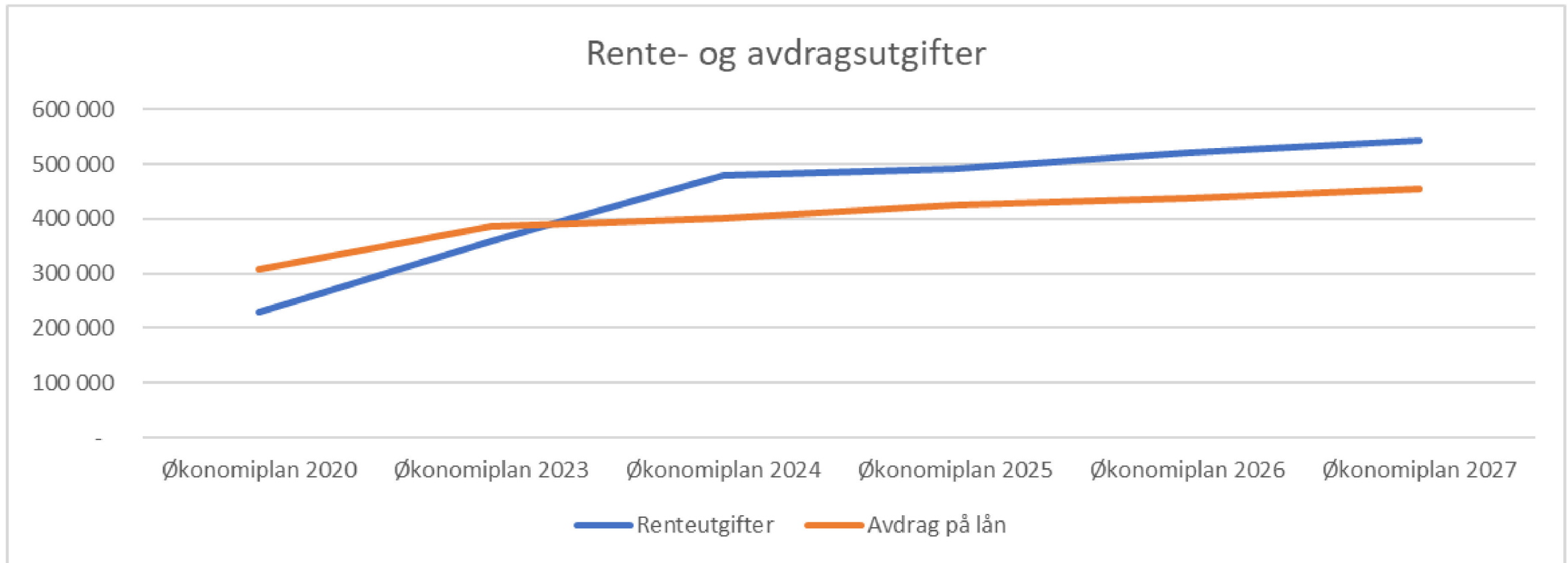

Økt rentenivå

- **Styringsrenten har økt** med fra 0,25 % i september 2021 til 4,25 % i september 2023.
- **Prognose fra Norges Bank:** Styringsrenten stiger til rundt 4,5 % og blir trolig liggende slik i lang tid.
- Renteforutsetninger i forslag til Handlingsprogram 2024-2027:
 - **2024: 4,2 %**
 - **2025-2027: 4,0 %**

Utvikling av rente- og avdragsutgifter 2020-2027

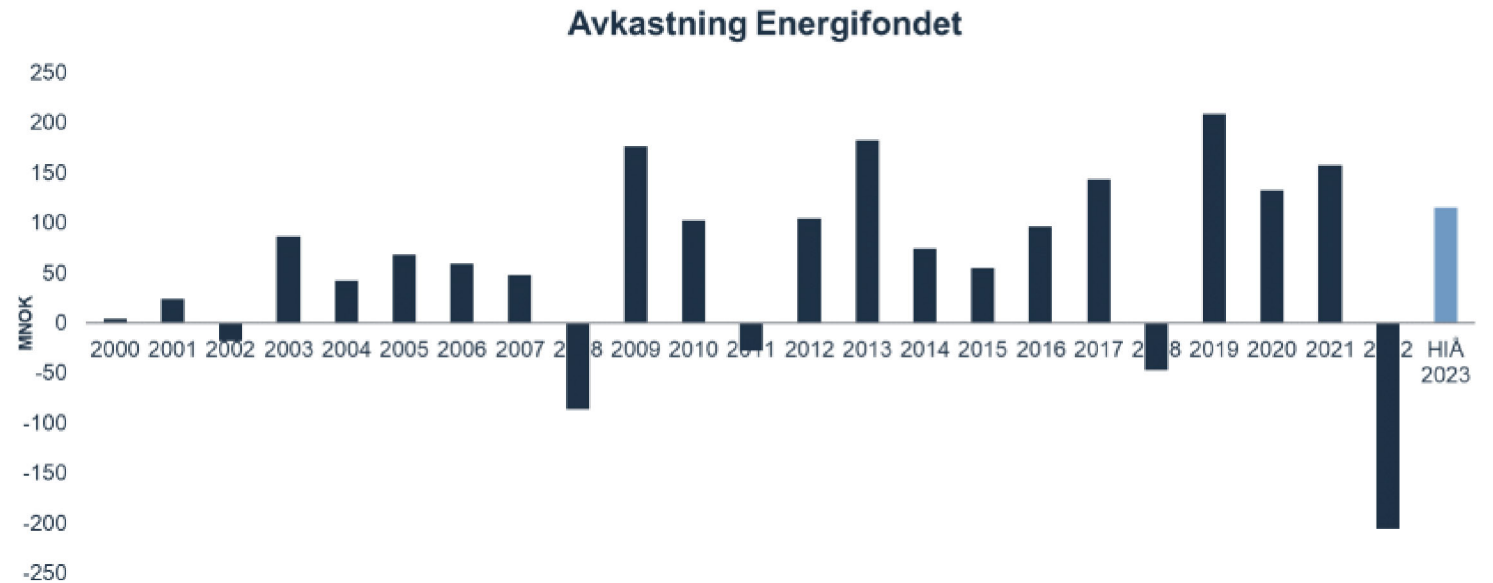
- Høyt investeringsnivå og økende renter.
- Samlede rente- og avdragsutgifter på **802 mill. kroner i 2024**, økende til **900 mill. kroner i 2027**.

Avkastning på energifondet

Avkastning på energifondet

siden 2014:

- Gjennomsnittlig avkastning på 5,5 % (738 mill. kroner)
- Uttak av 487 mill. kroner til bruk til investeringer

- Fondet har hatt en positiv avkastning i 18 av de 22 siste årene.
- Samlet avkastning på 1,4 mrd. kroner siden 2000, i overkant av 60 mill. kroner i året.

Fire handlingsregler for bærekraftig økonomi

1. Netto driftsresultat
2. Lånegjeld
3. Disposisjonsfond
4. Verdibevarende vedlikehold formålsbygg

- Det skal tilstrebes egenfinansiering av investeringer på minimum 50 prosent løpet av perioden

HANDLINGSREGLENE FOR ASKER KOMMUNE

<i>I prosent av driftsinntekter</i>	Ikke godkjent resultat	Laveste akseptable resultat	Ønsket resultat
Netto driftsresultat	<1,75 %	1,75 - 3 %	>3 %
Disposisjonsfond	< 5 %	5 - 10 %	> 10 %
Gjeldsgrad	> 100 %	100 - 80 %	< 80 %
Verdibevarende vedlikehold formålsbygg	< 100 kr/m ²	100-140 kr/m ²	>140 kr/m ²

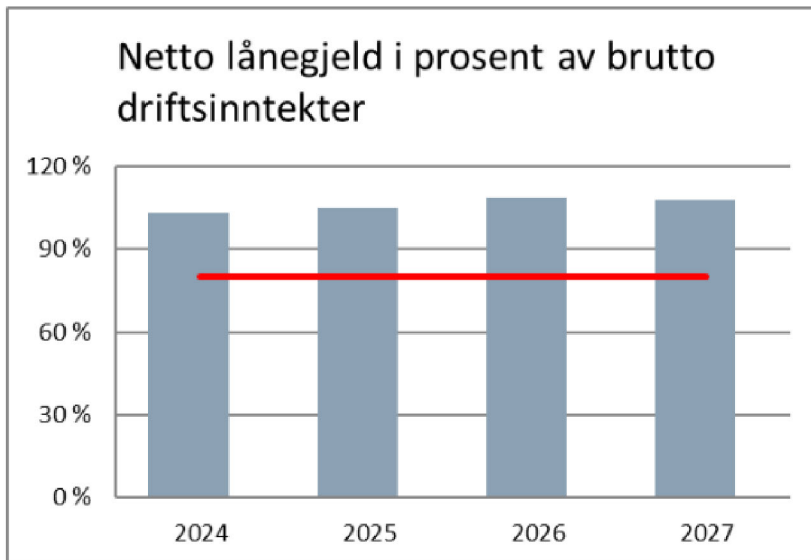
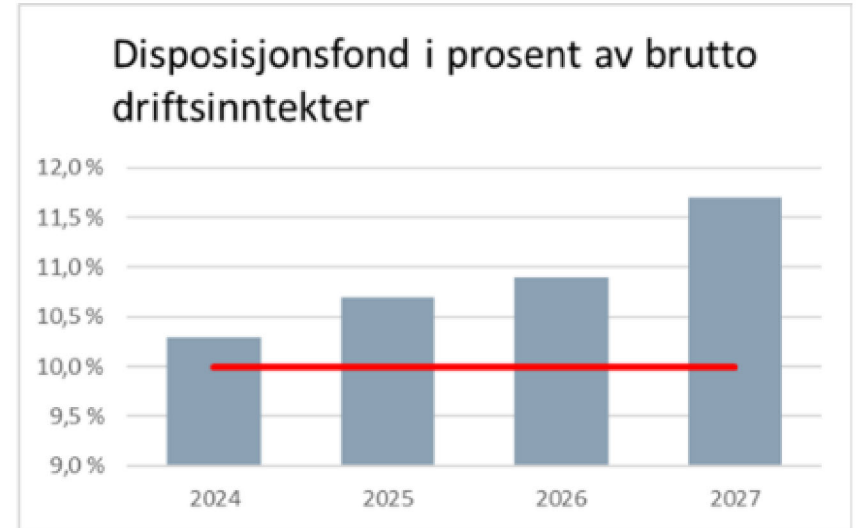

Foto: Ronny Boysen

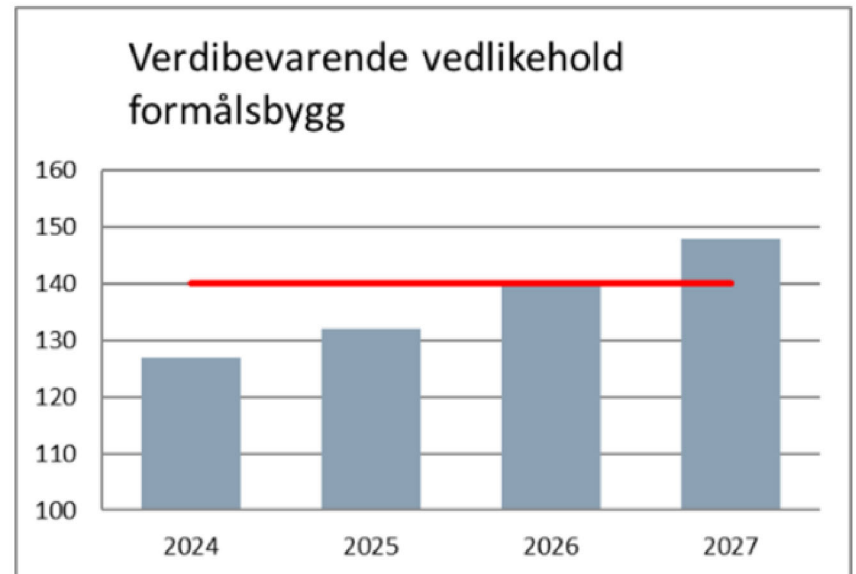
Kun 2 av 4 handlingsregler oppnås i perioden!

År	Netto driftsresultat
2021	4,4 %
2022	-0,7 %
2023	0 %
2024	0,8 %
2025	1,7 %
2026	2,5 %
2027	2,5 %

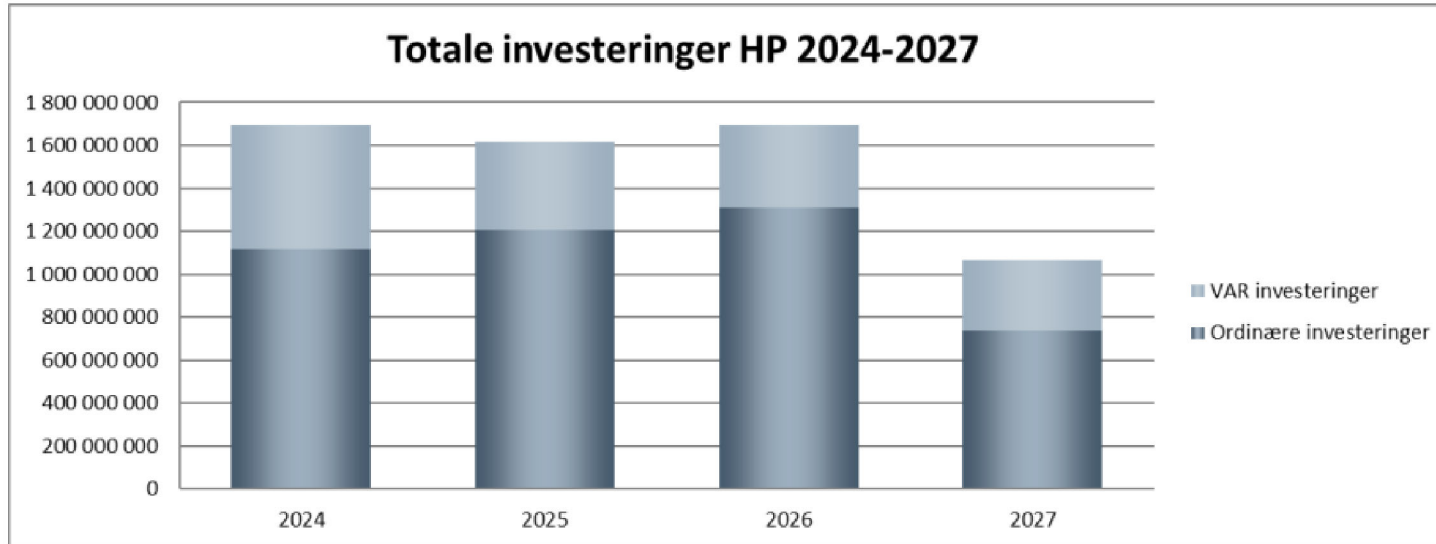

Regjeringen anbefaler et netto driftsresultat på 3 %.

Investeringsnivå

Investeringer – endringer i 2023 og 2024

Endringer i HP 2023-2026

- 14 investeringsprosjekter ble forskjøvet 2-3 år ut i tid.
- Halvering av sekkeposter i 3 år.
- Sekkeposter til brannsikring, beredskap, ENØK tiltak, trafikksikkerhetstiltak og VAR-investeringer ble skjermet

Foreslåtte endringer i HP 2024-2027

- Utvidelse av Solvang skole forskyves 2 år ut i tid. Planlagt ferdig i 2033.
- Ny sentrumsskole med idrettshall forskyves 2 år ut i tid. Planlagt ferdig i 2030.
- Ny urnelund Vardåsen forskyves 3 år ut i tid. Planlagt ferdig i 2029/2030.

Utbytte fra selskaper

Kommersielle selskaper der kommunen forventer og har budsjettert med utbytte i 2024:

Selskapets navn <i>Beløp i 1000 kr</i>	Budsjett utbytte 2023	Selskapets foreslåtte utbytte i 2023	Budsjett 2024
Askerhalvøya Eiendom AS	9 000	7 500	9 000
Hurum Energi AS	5 500	0	5 500
Lindum Oredalen AS (LOAS)	8 900	11 760	8 900
Vardar AS - Askers andel*	8 400	19 680	19 680
SUM	31 800	38 940	43 080

** Totalt utbytte i Vardar AS har en prognose på 140 mill. kroner i 2023 (til utbetaling i 2024), hvorav Asker kommune sin utbytteandel som eier er 14,06 prosent av selskapets aksjer.*

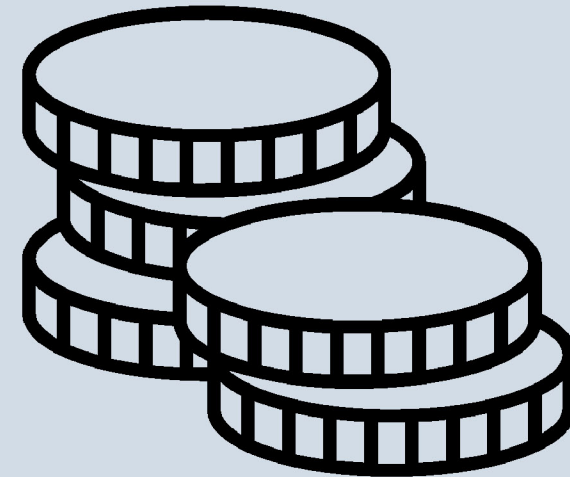
Gebyrer og brukerbetaling

Forutsetninger lagt til grunn for justering av gebyrer og brukerbetaling

- Kommunal deflator
- Selvkostkalkyle der dette kreves i lov og forskrift
- Justering fra sentrale myndigheter gjennom statsbudsjettet

Egne gebyrsaker med særlig betydning

- Gebyrer og brukerbetaling
- Gebyrer plan og bygg
- Gebyrer svømmehaller og idrettsanlegg

Vann og avløp (samlet 31 prosent økning i 2024)

Vann

Hovedårsak til gebyrøkningen:

- Økte kapitalkostnader
- Økte utbetalinger til interkommunalt selskap
- I perioden 2021-2023 ble tjenesten finansiert med ca. 100 mill. kroner fra kommunebudsjettet.
- Fra og med 2025 legges det opp til å bygge opp fond.

2024	2025	2026	2027
37,7 %	4,8 %	5,6 %	13,7 %

Avløp

Hovedårsak til gebyrøkningen:

- Økte kapitalkostnader
- Økte utbetalinger til interkommunalt selskap

2024	2025	2026	2027
26,4%	5,1 %	2,4 %	3,2 %

Store gebyrøkninger også nasjonalt

ARRANGEMENTER OG KURS

Økende investeringsbehov gir kraftig gebyrøkning

23. feb, 2021 | Pressemelding

Investeringsbehovet i kommunalt eide vann- og avløpsanlegg fortsetter å øke. For å sikre innbyggerne nok rent drikkevann og forsvarlig rensing av avløpsvann, må norske kommuner de neste 20 årene oppgradere og bygge ny infrastruktur for 332 milliarder kroner.

Tallene i den nye Norsk Vann-rapporten 259/2021 «Kommunalt investeringsbehov for vann og avløp 2021-2040», utarbeidet av Norconsult og SINTEF, viser at investeringsbehovet har økt med over 50 milliarder siden 2017, da forrige rapport om temaet ble laget.

Medlemsfordeler Kontrakter og skjema Kurs Alt om bolig

Bli medlem

Kraftig økning i de store byene: Sarpsborg øker vann- og avløpsgebyrene med hele 44 prosent

Husholdningene får en kraftig økning i vann- og avløpsgebyrene i 2023. Det viser tall som Huseierne har hentet inn fra 14 byer her til lands. Sarpsborg har den største økningen. Her øker vann- og avløpsgebyrene med 44 prosent.

Gebyrutvikling ASSS-kommunene

Kommunene som pr. 20. oktober har publisert budsjett for 2024

Kommune	Samlet økning vann og avløpsgebyr	Økning vanngebyr	Økning avløpsgebyr
Asker	31,0 %	37,7 %	26,4 %
Bergen	10,8 %	9,0 %	12,1 %
Bærum	20,0 %	20,0 %	20,0 %
Oslo	20,7 %	20,7 %	20,7 %
Trondheim	10,0 %	13,5 %	7,0 %

Plan og bygg

- Gjennomført et **utredningsarbeid med ekstern bistand** fra Momentum Solutions AS som grunnlag for beregning av gebyrstørrelsen.
- Har lagt til grunn **100 prosent selvkost**.
- Foreslått gebyrnivå ligger lavere enn sammenlignbare kommuner på noen av hovedproduktene.
- **Egen sak om gebyrer knyttet til plan og bygg**
 - Utvalg for plan og byggesak 1/11
 - Formannskapet 21/11
 - Kommunestyret 12/12

Gebyrnivå – sammenlikning

Typiske tiltak, ulike kommuner (*)

	Timepris	Boenhet (enebolig <200 m ²)	Garasje 50 m ² (SAK 3-1 a og b)	Næringsbygg 1000 m ² Forretning
Asker 2024	1 590	38 160	10 335	131 970
Asker 2023	1 650	56 100	23 100	112 200
Bærum 2023	1 400	39 600	6 600	155 100
Lier 2023	1 420	32 720	9 360	233 550
Lillestrøm 2023	1 500	32 960	10 300	309 000
Drammen 2023	1 600	44 800	6 400	76 800

(*) Gebyrpriser inkludert IG, ferdigattest, eventuelle tillegg medregnet.

Svømmehaller og idrettsanlegg

- Foreslår endringer i prisstruktur for å **optimalisere inntekter og tilpasse tilbudene etter omliggende bad.**
- Foreslår endringer for å **innrette subsidierte tiltak til riktige målgrupper.**
- **Egen sak om gebyrer knyttet til svømmehaller og idrettsanlegg**
 - Utvalg for medborgerskap 2/11
 - Formannskapet 21/11
 - Kommunestyret 12/12

Ny ordning for gratisbilletter treffer

- Barn og unge som lever i lavinntektsfamilier
- Barn og unge i alle aldre, ikke kun 2. og 10. klassinger
- Elever som det gjennom skolesvømmingen avdekkes at har behov for ytterligere tid i vann

➔ **Mer treffsikker ordning som favner bredere enn dagens tilbud.**

Bassengleie for kommersiell aktivitet

- Inntektsbringende kursaktivitet belastes i dag ikke for bassengleie. Dette foreslås endret.
- Det foreslås *ikke* bassengleie for treningsaktivitet i gratis tildelt treningstid i henhold til gjeldende retningslinjer og prislister.

Prisjustering

- Billettomsetning per gjest ligger betydelig under minstepris for inngang.
- Våre bad ligger lavere i pris enn sammenlignbare bad.
- Økt pris på enkeltbilletter med deflator + 3,7% vil innebære total prisstigning på enkeltbilletter på 10-15 kroner.
- Vi vil fremdeles ligge under gjennomsnittspris for sammenlignbare bad.
- Asker kommune ligger fortsatt betydelig under selvkost.

Omstilling og effektivisering

Foto: Jan Wanggaard

Omstillingsbehov 2024-2027

Beløp i 1 000kr

Tjenesteområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Administrasjon og ledelse	-11 900	-16 900	-18 900	-20 900
Medborgerskap	-9 900	-14 000	-15 700	-17 400
Oppvekst	-36 500	-51 700	-57 700	-63 700
Samfunnstjenester	-13 000	-18 400	-20 600	-22 800
Samfunnsutvikling	-4 800	-6 800	-7 600	-8 400
Velferd	-43 900	-62 200	-69 500	-76 800
Sum	-120 000	-170 000	-190 000	-210 000

Omstilling handler om å **tilpasse kommunens drift til gjeldende økonomiske rammer** og tilgjengelige ressurser, enten ved **økt produktivitet, utvikling eller endring av tjenestetilbudet.**

Strategier for omstilling og tjenesteutvikling

- Befolkningsvekst
- Løpende effektivisering og tjenesteutvikling (få til mer for mindre)
- Endring i tjenestetilbudet
- Økte inntekter
- Utsette investeringer
- Ansettelsesstopp for å tilpasse bemanningen

Hovedstrategier i 2024 og 2025

2024: Bemanningstilpasning og kostnadseffektive tjenester

- Mer for mindre – løpende effektivisering og tjenesteutvikling.
- Ansettelsesstopp fra august 2023.
- Eventuelle tiltak av prinsipiell karakter legges frem for politisk behandling i februar 2024 og evt. i tertialrapporter.

2025: Strukturelle tiltak

- Endre måten en tjeneste er organisert eller leveres på. Endre lokalisering og geografisk inndeling av tjenester. Økt digitalisering mm.
- Skal blant annet se på:
 - Skole- og barnehagestruktur
 - Arealeffektivisering kontorarbeidsplasser
 - Bremse utgiftsveksten knyttet til demografiutfordringene
 - Utnyttelse av eksisterende teknisk og sosial infrastruktur

Skole- og barnehagestruktur

- **Overkapasitet i skolebyggene** i Asker på ca. 1600 elevplasser på barneskolene og ca. 400 elevplasser på ungdomsskolene.
- Asker har vesentlig **færre elever per skole** enn sammenlignbare kommuner.
- Vurdere strukturelle tiltak som **fyllingsgrad, antall skoler og enheter**, samt muligheten for å hente ut **stordriftsfordeler**.

Arealeffektivisering kontorarbeidsplasser

- I Asker sentrum er det i dag ca. **1100 kontorarbeidsplasser** fordelt på **15 ulike steder**.
- **Pilotprosjekt** – mulig å samle kontorarbeidsplassene i Asker sentrum på **færre steder** ved å tilrettelegge for et aktivitetsbasert arbeidsplasskonsept.
- Foreløpige beregninger – **redusere dagens kontorarealer i Asker sentrum med ca. 30-40 prosent**.
- Dette vil gi en betydelig økonomisk besparelse.

Demografiutfordringer – bremse utgiftsveksten

- **Dreie ressursinnsatsen** fra reparasjon og behandling til forebygging og tidlig innsats. **Innsatstrappen** og **boligtrappen** er viktige virkemidler.
- **Aldersvennlig stedsutvikling** – differensiert bo- og tjenestetilbud og gode møteplasser.
- Innbyggerne må også selv **planlegge for egen alderdom** – utsette behovet for kommunale tjenester.
- Det vurderes tiltak for å **bremse utgiftsveksten** både på drifts- og investeringsbudsjettet.

Heldøgns plasser eldre	2024	2025	2026	2027
Faktisk antall plasser	862	862	862	862
Vedtatte nye plasser	0	0	0	100
Sum antall plasser	862	862	862	962
Dekningsgrad	17,8 %	16,8 %	15,7 %	16,6 %

Utnyttelse av eksisterende infrastruktur

- **Prioritere vekst og utvikling** i områder som har god teknisk infrastruktur.
- **Best mulig utnyttelse av eksisterende sosial infrastruktur** som skoler, barnehager og kultur- og idrettsarenaer.
- Arbeidet følges opp gjennom **arealplanleggingen**, ved vurdering av nye **utbyggingsområder, utbyggingsavtaler** og i prioriteringen av kommunale **investeringer**.

**Omstillingsarbeid krever god ledelse, gode
prosesser og godt partssamarbeid**

Tjenesteområdene

Foto: Jan Wanggaard

Prioriteringer i perioden

- Fremtidens aktive medborgere
- Helsefremmende og inkluderende praksis
- Helhetlige og koordinerte tjenester
- Familie og nære nettverk
- Trygge og aktive lokalsamfunn
- Utviklingsorienterte tjenester med relevante kompetanse

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Barn, familie og inkludering	662 185	662 185	662 185	662 185
Barnehage	1 025 083	1 034 083	1 053 483	1 074 483
Skole	1 287 379	1 277 679	1 267 979	1 267 779
Totalsum	2 974 646	2 973 946	2 983 646	3 004 446

Tiltak – drift og investering

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Driftsbudsjett 2024 (de største tiltakene i 2024)

- Gratis kjernetid i SFO for 2. trinn - 1. tertial (30,2 mill. kr)
- Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehage i 2024 (31,4 mill. kr)
- Barnehage - endring av antall barn (6,7 mill. kr)
- Grunnskole - endring av antall barn (9,9 mill. kr)
- Gratis meningokokkvaksine til elever i videregående - 1. tertial (1,0 mill. kr)
- Styrking av helsestasjons- og skole helsetjenesten (0,7 mill. kr)
- Omstilling og effektivisering (-36,5 mill. kr)

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	2024
Oppvekst			
Barnehage - erstatte Søndre Borgen barnehage	2025	160 000	75 000
Barnehage - kapasitetsøkning Borgen	2029	112 500	0
Barnehage - kapasitetsøkning Heggedal	2028	134 800	0
Barnehage - ny barnehage Høn-Landås	2030	131 600	0
Barnehage - utvidelse Føyka	2026	115 200	26 000
Barnehage - utvidelse Røyken	2028	118 600	0
Inventar og utstyr Oppvekst	LØPENDE		2 500
Koordineringspott bygg - Oppvekst	LØPENDE		10 000
Skole - ny sentrumsskole med idrettshall	2031	549 300	2 000
Skole - ny skole Sætre	2027	480 300	10 000
Skole - ombygging Billingstad	2025	23 600	10 000
Skole - Sætre ungdomsskole	2032	400 000	0
Skole - utvidelse Hvalstad	2025	566 800	180 000
Skole - utvidelse Mellom-Nes	2023	15 000	14 500
Skole - utvidelse Solvang	2033	300 000	0
Sum Oppvekst		3 107 700	330 000

Prioriteringer i perioden

- Bærekraftige helse- og omsorgstjenester for fremtiden
- Tjenesteutvikling for å møte demografiendringene
- Ungt utenforskap
- Inkludering, deltakelse og fritid
- Familie, nettverk og pårørende
- Bolig og bomiljø
- Rekruttere og beholde kompetanse
- Velferdsteknologi
- Innovasjon gjennom nettverk og partnerskap
- Redusere behovet for transport

Foto: Vibeke Glosli

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Hjemmetjenester og institusjon	1 323 576	1 330 826	1 354 576	1 473 326
NAV	156 076	156 096	156 096	156 096
Psykisk helse og rus	205 551	207 301	208 801	210 301
Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	621 483	609 883	603 583	597 283
Totalsum	2 306 686	2 304 106	2 323 056	2 437 006

Tiltak – drift og investering

Driftsbudsjett 2024 (de største tiltakene i 2024)

- Helsehus Søndre Borgen (32,0 mill. kr)
- NAV økte satser sosialhjelp 1. juli 2023 (12,4 mill. kr)
- Eldre – hjemmebaserte tjenester – økning i antall eldre (5,8 mill. kr)
- Personer med funksjonsnedsettelse – arbeid og aktivitet (3,0 mill. kr)
- Personer med funksjonsnedsettelse – boliger på Nedre Sem (6,5 mill. kr)
- Styrking av legetjenesten (5 mill. kr)
- Basistilskudd til fastleger fra 1. mai 2023 (4,2 mill. kr)
- Demografijustering og satsing – Psykisk helse og rus (2,5 mill. kr)
- Omstilling og effektivisering (-43,9 mill. kr)

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	2024
Velferd			
Eldre - sykehjem/boliger med heldøgns omsorg	2027	696 100	4 000
Eldre - Sykehjem/boliger med heldøgnsomsorg Vette	2030	485 700	0
Eldre - Søndre Borgen sykehjem	2024	10 800	10 800
Helsehus - Søndre Borgen	2023	241 800	7 050
Inventar og utstyr - Velferd	LØPENDE		275
Koordineringspott bygg - Velferd	LØPENDE		4 000
Personer med funksjonsnedsettelse - omsorgsboliger - Bleikerfaret	2029	52 450	0
Personer med funksjonsnedsettelse - omsorgsboliger - Nedre Sem låve	2024	154 750	54 300
Personer med funksjonsnedsettelse - omsorgsboliger 2026	2029	48 500	0
Personer med funksjonsnedsettelse - omsorgsboliger 2028	2031	61 000	0
Psykisk helse og rus - omsorgsboliger 2023	2023	55 675	26 675
Psykisk helse og rus - omsorgsboliger 2028	2031	65 200	0
Velferdsteknologi - infrastruktur og utstyr	2024	12 000	3 000
Sum Velferd		1 883 975	110 100

Prioriteringer i perioden

- Foregangskommune innen klima og sirkulærøkonomi
- Bevare og tilrettelegge natur- og kystområder
- Bærekraftig landbruk
- Sikker vannforsyning og rene vannmiljøer
- Effektive og klimavennlige samferdselsløsninger
- Trygge brann- og redningstjenester
- Hensiktsmessige kommunale bygg og boliger
- Digitalisering for bedre og mer effektive tjenester

Foto: Vibeke Glosli

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Eiendom	436 763	443 549	451 348	455 528
Felles samfunnstjenester inklusive brann og redning	79 282	73 882	71 682	69 482
Miljø og samferdsel	164 499	162 809	163 489	164 004
Vann og avløp	9 607	9 607	9 607	9 607
Totalsum	690 150	689 846	696 125	698 620

Tiltak – drift og investering

Driftsbudsjett 2024 (de største tiltakene i 2024)

- Driftskonsekvenser av investeringer – FDV-kostnader (10,4 mill. kr)
- Strøm (7,5 mill. kr)
- Asker og Bærum brann og redning IKS – 2. tertial (7,3 mill. kr)
- Husleieendringer – 1. tertial (5,2 mill. kr)
- Husleie Ustadhagen – 2. tertial (4,3 mill. kr)
- Transporttjenesten (2,0 mill. kr)
- Omstilling og effektivisering (-13 mill. kr)

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	2024
Samfunnstjenester			
Asker Drift - investeringer	LØPENDE		2 500
Brannforebygging - formålsbygg	LØPENDE		6 000
Brannforebygging - kommunale boliger Røyken/Hurum	2025	12 900	5 400
Brannstasjon Hurum	2027	108 600	65 900
Eiendomsutvikling	LØPENDE		1 000
Gamle Røyken rådhus - rehabilitering av ytterkledning	2024	11 300	9 300
Hurtigbåtkai Slommestad	2024	44 000	40 000
Idrett - mellomromsprosjekt Risenga	2026	66 880	7 000
Klimatiltak	LØPENDE		625
Klimatiltak - ENØK	LØPENDE		4 000
Klimatiltak - mobilitet formålsbygg	LØPENDE		1 500
Klimatiltak - mobilitet rettet mot Askersamfunnet	LØPENDE		1 000
Koordineringspott - administrasjonsbygg	LØPENDE		1 000
Koordineringspott - flomtiltak/klimatilpasning	LØPENDE		17 500
Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slommestad	2027	517 500	41 000
Områdeutvikling Høn-Landås	2024	109 100	12 600
Samferdsel - gang- og sykkelbro Nesøya	2026	62 800	0
Samferdsel - oppfølging av sykkelstrategi inkl. FutureBike/bygg	LØPENDE		15 000
Samferdsel - oppgradering veilysanlegg	LØPENDE		2 000
Samferdsel - parkering	LØPENDE		500
Samferdsel - trafikksikringstiltak	LØPENDE		10 000
Samferdsel - trafikksikringstiltak Nyveien	2028	40 500	0
Samferdsel - utbedring kommunale veier	LØPENDE		11 000
Slommestad - Vaterlandskvartalet	2026	377 115	108 000
Stasjoner for tømning av kloakk fra fritidsbåter	2024	3 000	3 000
Stikkledninger - rehabilitering	LØPENDE		750
Tettstedsutvikling	LØPENDE		3 000
Turveier og friområder	LØPENDE		3 000
Universell utforming	LØPENDE		2 000
VAR - miljøtiltak Yggeset og Follestad gjenvinningsstasjoner	LØPENDE		17 000
VAR - omlastestasjon Yggeset gjenvinningsstasjon	2024	100 000	80 000
VAR - rehabilitering vann- og avløpsanlegg	LØPENDE		232 000
VAR - utbygging vann- og avløpsanlegg	LØPENDE		193 850
VAR - vann- og avløpsanlegg Slommestad sentrum	2024	103 185	50 000
Vassdragsanlegg (dammer)	2026	52 318	3 000
Sum Samfunnstjenester		1 609 198	950 425

Samfunnsutvikling

Prioriteringer i perioden

- Inkluderende tettstedsutvikling som forebygger utenforskap
- Aldersvennlig stedsutvikling for å møte demografiutfordringene
- Klima og natur som viktige premisser for samfunnsutvikling
- Lokale arbeidsplasser og fokus på sirkulærøkonomi
- Bærekraftig områdeutvikling
- Samordnede og klimavennlige samferdselsløsninger
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Innbyggermedvirkning og digitalisering i samfunnsutviklingen
- Helsefremmende samfunnsutvikling
- Effektive og enhetlig plan- og byggesaksbehandling
- Forvaltning og bevaring av kulturminner

Foto: Vibeke Glosli

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Plan og bygg	24 006	24 006	24 006	24 006
Strategi, næring og analyse	37 587	35 587	34 787	33 987
Totalsum	61 592	59 592	58 792	57 992

Driftsbudsjett 2024 (de største tiltakene i 2024)

- Omstilling og effektivisering (-4,8 mill. kr)

Foto: Tove Lauluten

Medborgerskap

Prioriteringer i perioden

- Økt deltagelse for barn og unge
- Aldersvennlig og inkluderende steds- og boligutvikling
- Bærekraftige lokalsamfunn

Foto: Vibeke Glosli

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Idrett og friluft	94 083	94 083	94 083	94 083
Innbyggertorg	44 672	44 672	43 672	43 672
Kultur og kirke	200 679	195 479	193 579	191 879
Totalsum	339 433	334 233	331 333	329 633

Tiltak – drift og investering

Driftsbudsjett 2024 (de største tiltakene i 2024)

- Kultur- og fritidstilbud til ungdom – harmonisering (1,8 mill. kr)
- Holmsbu kunstmuseum (1,0 mill. kr)
- Nødovertatting Kirkens feltarbeid – økt stilling – 2. tertial (0,3 mill. kr)
- Prisjustering til Kirkelige fellesråd og NaKuHel – 2. tertial (1,4 mill. kr)
- Omstilling og effektivisering (-9,9 mill. kr)

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift	2024
Medborgerskap			
Bibliotek - erstatte hyllesystem	2024	4 300	4 300
Digitale låsesystemer for tilgjengeliggjøring av lokaler for utleie	2026	8 000	2 000
Forskuttering av spillemidler	LØPENDE		5 000
Idrett - inventar og utstyr	LØPENDE		1 000
Idrett - ny idrettshall Nesbru videregående skole	2025	170 700	80 000
Idrett - ny idrettshall Røyken videregående skole	2024	169 100	116 000
Idrett - temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	LØPENDE		3 500
Innbyggertorg - Slemmestad - inventar og utstyr	2025	10 000	0
Kirke - istandsettelse/rehabilitering Hurum kirke	2025	33 957	4 000
Kirke - kirkelige investeringer	LØPENDE		3 500
Kirke - ny gravlund	2029	100 000	0
Kirke - ny urnelund Vardåsen kirke	2030	29 000	0
Kirke - rehabilitering inkl. nytt sprinkelanlegg Holmsbu kirke	LØPENDE		4 800
Kirke - rehabilitering Røyken kirke	2025	20 500	2 000
Kirke - tiltak gravferd	LØPENDE		750
Koordineringspott anlegg for friluftaktivitet	LØPENDE		250
Koordineringspott idrettsbygg	LØPENDE		4 000
Koordineringspott kulturarenaer	LØPENDE		2 000
Koordineringspott kulturminnebygg	LØPENDE		3 500
Kultur - Holmsbu kunstmuseum	2025	6 000	6 000
Kultur - inventar til kulturlokaler	LØPENDE		1 500
Kultur - kunst i offentlig rom	LØPENDE		500
Kulturskolen - instrumenter og utstyr	LØPENDE		500
Kulturskolen - mulighetsstudie for fremtidig kulturskole	2024	2 500	1 000
LED-belysning kommunale anlegg	LØPENDE		250
Spikkestad kirke og kultursenter Teglen - lekkasje	2024	15 000	10 000
Tofte innbyggertorg - antikvarisk rehabilitering av samfunnshuset	2026	28 500	0
Sum Medborgerskap		597 557	256 350

Prioriteringer i perioden

- Tilrettelegge for politisk styring
- Omstilling og effektivisering
- Innovasjon, digitalisering og smart bruk av teknologi
- Internasjonalt samarbeid
- Arbeidsgiverpolitikk
- Bærekraftige anskaffelser
- Kommunikasjon

Foto: Vibeke Glosli

Beløp i 1000 kr

Programområde	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Kommunedirektør	12 703	7 703	5 703	3 703
Organisasjon	338 181	342 389	338 181	342 591
Økonomi	59 193	59 396	59 193	59 193
Totalsum	410 078	409 488	403 078	405 488

Tiltak – drift og investering

Driftsbudsjett 2024 (de største tiltakene i 2024)

- Driftskonsekvenser av IKT investeringer (11,0 mill. kr)
- Omstilling og effektivisering (-11,9 mill. kr)

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp	
	Ferdig år	Brutto prosjektutgift 2024
Administrasjon og ledelse		
Digital satsing i skolene	LØPENDE	17 000
IKT-investeringer	LØPENDE	30 000
Sum Administrasjon og ledelse		0 47 000

Klimabudsjett

Foto: Jan Wanggaard

Klimabudsjett – kommunen skal bidra til reduserte utslipp

Klimabudsjettet bygger på vedtatt temaplan for handling mot klimaendringene og viser hvordan vi skal jobbe videre med innsatsområdene i temaplanen.

Det er utarbeidet **29 klimatiltak** fordelt på direkte og indirekte utslipp. Disse følges opp som en del av den administrative virksomhetsstyringen.

I tillegg er flere økonomitiltak knyttet til oppfølging av temaplanen innarbeidet i kommunedirektørens forslag til handlingsprogram.

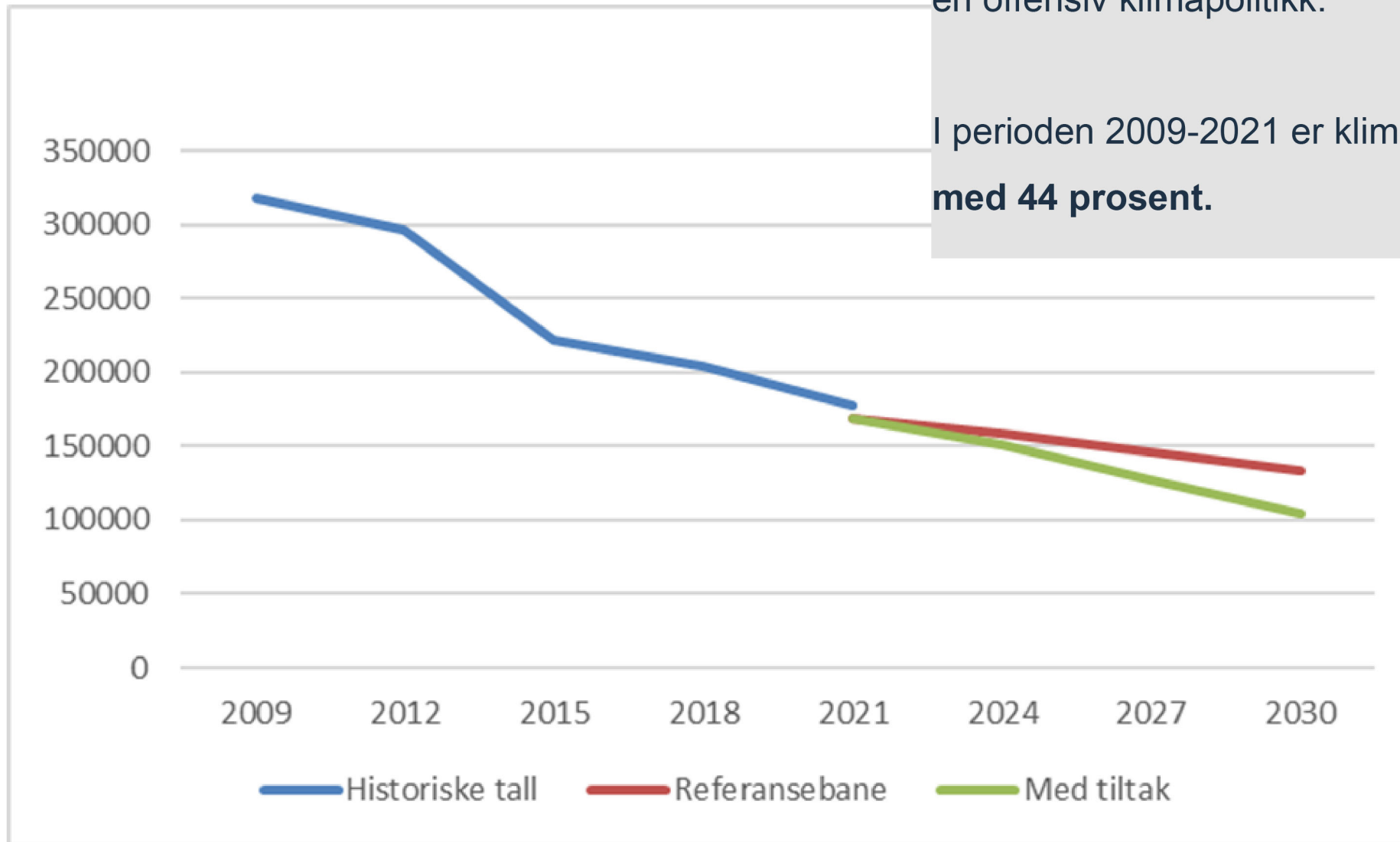
Det rapporteres på klimabudsjettet i årsrapporten.

Referansebane

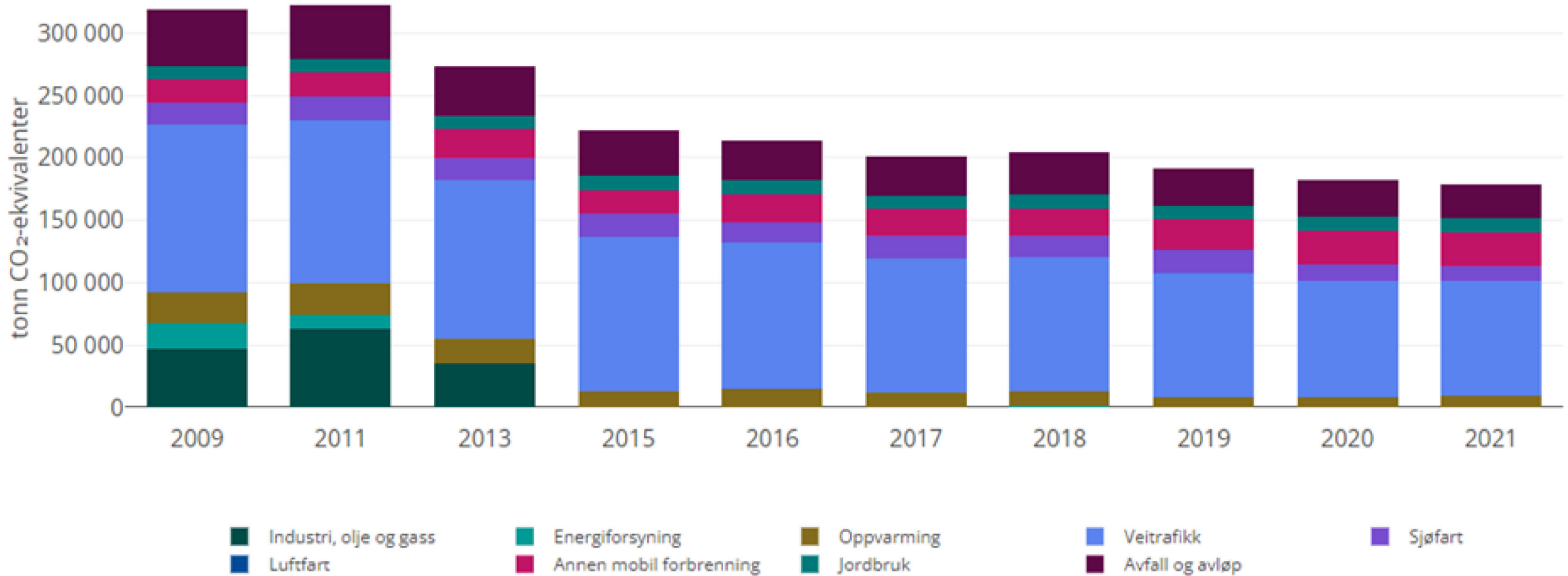
Referansebanen viser at utslippene i Asker kan **reduseres med 67 prosent innen 2030** hvis vi fører en offensiv klimapolitikk.

I perioden 2009-2021 er klimagassutslippene **redusert med 44 prosent**.

Direkte utslipp

Miljødirektoratets statistikk viser en nedgang i direkte utslipp i Asker på 44 prosent fra 2009 til 2021.

Videre fremdriftsplan

Foto: Jan Wanggaard

Videre fremdriftsplan

Dato	Aktivitet	Utvalg
31.10 / 02.11	Presentasjon av handlingsprogrammet. Eventuelle spørsmål knyttet til tjenestekområdene besvares muntlig i møtene.	Hovedutvalgene
07.11	Dialogmøte med fellesrådene	Formannskapet
17.11	Frist partienes endringsforslag til handlingsprogrammet	Partiene
21.11 23.11	Sak – kommunedirektørens forslag til HP, inkl. partienes endringsforslag	Formannskapet Rådene
23.11 – 07.12	Høringsperiode	
21.11 12.12	Sak – gebyrbehandling	Formannskapet Kommunestyret
07.12	Frist partienes verbalforslag	Partiene
12.12	Sak – vedtak Handlingsprogram 2024-2027	Kommunestyret

Takk for oppmerksomheten!

Foto: Jan Wanggaard

Saksframlegg

Arkivsak
23/12330-2

Saksbehandler
Julie Benedicte Bøye

Behandles av
Formannskapet

Møtedato
24.10.2023

Godkjenning protokoll formannskapet 10. oktober 2023

Ordførerens forslag til vedtak:

1. Protokoll fra formannskapets møte 10. oktober 2023 godkjennes slik den foreligger.

Sammendrag og konklusjon

Utkast til protokoll fra formannskapets møte 10. oktober 2023 følger vedlagt.

Lene W. Conradi
Ordfører

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Protokoll Formannskapet 10.10.2023

Møteinnkalling

Utvalg

Formannskapet

Dato

24.10.2023 kl. 14:00

Sted

Asker Rådhus

Merknad

Eventuelt forfall meldes snarest til:

Politisk.sekretariat@asker.kommune.no.

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale med møtesekretær.

Sakskart

Saker til behandling

164/23 23/12330-2 Godkjenning protokoll formannskapet 10. oktober 2023

165/23 23/04233-9 Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 for Asker kommune

Referatsaker

Asker, 12.10.2023

Lene W. Conradi

Ordfører

Møteprotokoll

Formannskapet

Dato	Tid	Sted
24.10.2023	14:00 – 15:40	Asker Rådhus

Møtet ble ledet av Lene W. Conradi.

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Ordfører	Lene W. Conradi (H)	
Varamedlem	Turid Lohne Velund (H)	Monica Vee Bratlie (H)
Utvalgsmedlem	Håvard Vestgren (H)	
Utvalgsmedlem	Stig Wettre-Johnsen (H)	
Utvalgsmedlem	Waldemar R. Garntangen (H)	
Utvalgsmedlem	Tonje Lavik Pederssen (FrP)	
Utvalgsmedlem	Rikard Gaarder Knutsen (FrP)	
Utvalgsmedlem	Eva Høili (KrF)	
Utvalgsmedlem	Elisabeth Holter-Schøyen (V)	
Utvalgsmedlem	Ivar Granum (A)	
Varamedlem	Marie Østensen (A)	Marianne Riis Rasmussen (A)
Utvalgsmedlem	Hanne Lisa Matt (MDG)	
Utvalgsmedlem	Anders Nordmo (SV)	

Forfall:

Utvalgsmedlem Monica Vee Bratlie (H)
Utvalgsmedlem Marianne Riis Rasmussen (A)

Møtet ble satt med 13 medlemmer til stede.

Det var ingen merknader til innkallingen.

Fra administrasjonen møte:

Kommunedirektør	Lars Bjerke
Direktør økonomi og organisasjon	Randi Sandli
Protokollfører	Trine Groven

Saksliste

Side

Saker til behandling

164/23	23/12330-2	Godkjenning protokoll formannskapet 10. oktober 2023	3
165/23	23/04233-9	Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 for Asker kommune	3

Referatsaker

Saker til behandling

164/23 Godkjenning protokoll formannskapet 10. oktober 2023

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	24.10.2023	164/23

Ordførerens forslag til vedtak:

1. Protokoll fra formannskapets møte 10. oktober 2023 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokoll fra formannskapets møte 10. oktober 2023 godkjennes slik den foreligger.

[Lagre vedtak]

165/23 Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 for Asker kommune

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	24.10.2023	165/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 tas til orientering.

Behandling

Kommunedirektør Lars Bjerke redegjorde for saken og svarte på spørsmål.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 tas til orientering.

[Lagre vedtak]

Referatsaker

1.	Kommunedirektøren orienterte om at ubesvart spørsmål fra Ivar Granum (A) fra formannskapetets møte 10.10. om lagring av farlig avfall med mottaksanlegget i Oredalen (ref.sak 6) er besvart skriftlig. Spørsmål og svar er lagt ut på nettsiden, under «Spørsmål til og svar fra ordfører».
2.	Ordfører orienterte om at sak med forslag om å opprette arbeidsutvalg med medlemmer fra formannskapet kommer til behandling i november.

Saksframlegg

Arkivsak
23/12330-2

Saksbehandler
Julie Benedicte Bøye

Behandles av
Formannskapet

Møtedato
24.10.2023

Godkjenning protokoll formannskapet 10. oktober 2023

Ordførerens forslag til vedtak:

1. Protokoll fra formannskapets møte 10. oktober 2023 godkjennes slik den foreligger.

Sammendrag og konklusjon

Utkast til protokoll fra formannskapets møte 10. oktober 2023 følger vedlagt.

Lene W. Conradi
Ordfører

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Protokoll Formannskapet 10.10.2023

Saksprotokoll

Arivsak
23/12330

Saksbehandler
Julie Benedicte Bøye

Behandlet av
1 Formannskapet

Møtedato **Saksnr.**
24.10.2023 164/23

Godkjenning protokoll formannskapet 10. oktober 2023

Formannskapet har behandlet saken i møte 24.10.2023 sak 164/23

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokoll fra formannskapets møte 10. oktober 2023 godkjennes slik den foreligger.

Saksframlegg

Arkivsak
23/04233-9

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandles av
Formannskapet

Møtedato
24.10.2023

Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 for Asker kommune

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 tas til orientering.

1. Saksopplysninger

I tråd med revidert politisk årshjul for 2023, i sak 38/23, offentliggjøres kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram for 2024-2027. Kommunedirektørens forslag legges ut på kommunens nettside samtidig med presentasjonen for formannskapet. Den videre behandlingen av handlingsprogrammet følger av nedenstående oversikt.

31.10 – 2.11	Utvalgsmøter. Presentasjon av handlingsprogrammet på sine områder. Eventuelle spørsmål knyttet til områdene svares ut i møtene.
7.11	Dialogmøte mellom Formannskapet og rådene
17.11	Frist partienes endringsforslag til handlingsprogrammet
21.11/23.11	Sak – kommunedirektørens forslag til HP + partienes endringsforslag Formannskapet/Råd
23.11 – 07.12	Høringsperiode
21.11/12.12	Sak – gebyrbehandling Formannskapet/Kommunestyret
7.12	Frist verbalforslag fra partiene
12.12	Kommunestyret vedtar Handlingsprogram 2024-2027

2. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Kommuneplanens mål er basert på FNs bærekraftsmål. Handlingsprogrammet er en direkte oppfølging av bærekraftsmål og skal støtte opp under en utvikling som er bærekraftig i sosial, miljømessig og økonomisk forstand. Det legges også fram et eget klimabudsjett som synliggjør tiltak som direkte og indirekte vil redusere klimagassutslippene i Asker samfunnet. For øvrig vises det til selve handlingsprogrammet.

3. Tidligere behandling

Politisk årshjul ble vedtatt i kommunestyret 13.12.2022 i sak 109/22.

Strategiske mål og økonomiske rammer for handlingsprogrammet 2024-2027 ble vedtatt av kommunestyret 13.06.2023 i sak 38/23

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Saksprotokoll

Arivsak
23/04233

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av
1 Formannskapet

Møtedato **Saksnr.**
24.10.2023 165/23

Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 for Asker kommune

Formannskapet har behandlet saken i møte 24.10.2023 sak 165/23

Behandling

Kommunedirektør Lars Bjerke redegjorde for saken og svarte på spørsmål.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 tas til orientering.